

Den åbne skole

Almindelige bemærkninger til lovforslaget der vedrører den åbne skole

2.1.5. Den åbne skole

Skolerne skal i højere grad åbne sig over for det omgivende samfund. Der skal skabes en større inddragelse af det lokale idræts-, kultur- og foreningsliv i skolen, ved at kommunerne forpligtes til at sikre et samarbejde. Herudover forpligtes folkeskolen og de kommunale musik-, kunst- og kulturskoler til et gensidigt samarbejde. Det vil dog være op til den enkelte skoleledelse at beslutte, hvordan disse samarbejder udmøntes i praksis.

Udover folkeskolens fag og formål generelt skal dette samarbejde fremme den lokale sammenhængskraft og bidrage til, at eleverne i højere grad stifter bekendtskab med foreningslivet og de muligheder, som foreningslivet rummer.

Skolelederen kan give konkret tilladelse til, at en elev opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i musikundervisning på den kommunale musikskole eller eliteidrætsudøvelse i en sportsforening, fx i stedet for valgfagstimerne. Skolebestyrelsen kan fastsætte principper om denne adgang til at få fri til eliteidrætstræning.

Skolelederen kan endvidere give tilladelse til, at en elev opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i undervisning i ungdomsskolen i fag, der findes inden for folkeskolens fagrække.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4 og 71, § 2, nr. 1 og 3 samt § 3, nr. 1.

2.8. Lovforslagets indhold på ungdomsskoleområdet

2.8.1. Samarbejde om eleverne med folkeskolen

Gældende regler

Ungdomsskoleloven indeholder ingen nærmere regler om samarbejdet med folkeskolen om enkelte eller grupper af elever, som først og fremmest opfylder deres undervisningspligt ved deltagelse i undervisningen i folkeskolen.

Den foreslåede ordning

Som en del af de tiltag, der skal bidrage til, at folkeskolerne i højere grad skal åbne sig over for det omgivende samfund, foreslås det, at ungdomsskolen – ligesom folkeskolen – forpligtes til at indgå i samarbejder, herunder partnerskaber, med kommunens skoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for fag og obligatoriske emner. Kommunalbestyrelsen fastsætter mål og rammer for samarbejdet mellem folkeskoler og ungdomsskoler.

Som led i dette samarbejde kan folkeskoleskolelederen endvidere konkret give tilladelse til, at en elev i folkeskolen delvist opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i undervisning i ungdomsskolen inden for folkeskolens fagrække. Som følge heraf indføres der i ungdomsskoleloven hjemmel til, at ungdomsskolen kan tage imod sådanne elever på 7.-10. klassetrin. Derudover præciseres det, at ungdomsskolen kan undervise elever i folkeskolen i valgfag og 2. fremmedsprog på 7.-10. klasse.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1 og 3.

2.9. Lovforslagets indhold på musikskoleområdet

Med indførelsen af den længere skoledag er det bl.a. hensigten, at folkeskolen i højere grad skal åbne sig over for det omgivende samfund, herunder i form af samarbejde med den kommunale musikskole. Folkeskolerne forpligtes med nærværende lovforslag til at søge at indgå i sådanne samarbejder, og tilsvarende forpligtes musikskolerne ved en ændring af musikloven til samarbejde med folkeskolerne. Samarbejdet kan såvel være generelt som konkret i forhold til enkelte elever, der ønsker at deltage i musikundervisning på den

kommunale musikskole inden for folkeskolens undervisningstid. Kommunalbestyrelsen fastsætter mål og rammer for såvel folkeskolernes og musikskolernes samarbejde.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 1.

Lovændringer der vedrører den åbne skole:

§ 1

Nr. 4 (konsekvensrettelser er foretaget som følge af vedtaget ændringsforslag d. 10-12-2013)

4. I § 3 indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

»Stk. 4. Skolerne indgår i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts- og foreningsliv, kunst- og kulturskoler, med lokale fritids- og klubtilbud og med de kommunale eller kommunalt støttede musikskoler og ungdomsskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for folkeskolens fag og obligatoriske emner. Kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolernes samarbejder, og skolebestyrelsen fastsætter principper for samarbejdet.

Stk. 5. Som led i de i stk. 4 nævnte samarbejder kan skolens leder beslutte, at personer, der ikke er ansat ved kommunens skolevæsen, i begrænset omfang kan varetage undervisningsopgaver i folkeskolens fag, obligatoriske emner og understøttende undervisning.«

Stk. 4-7 bliver herefter stk. 6-9.

Specielle bemærkninger til nr. 4:

Efter den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 4, 1. pkt., skal kommunens folkeskoler indgå i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts- og foreningsliv, kunst- og kulturskoler, med lokale fritids- og klubtilbud og med de kommunale ungdomsskoler og musikskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for fag og emner.

Med bestemmelsen forpligtes folkeskolerne til at søge indgå i samarbejder med lokalsamfundets kultur-, idræts og foreningsliv, og kunst- og kulturskoler, som typisk udgøres af selvejende institutioner, private foreninger og organisationer.

De nævnte samarbejder og partnerskaber kan dels vedrøre dele af de undervisningsopgaver, som skal suppleres og støtte op om undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner (understøttende undervisningsopgaver) og dels tjene som inspiration og supplement til den fagopdelte undervisning. Samarbejdet skal desuden medvirke til, at eleverne er bekendt med mulighederne for et aktivt fritidsliv og for at deltage i aktiviteter og samværsformer, der fremmer den enkeltes alsidige udvikling, selvstændighed og evne til at indgå i forpligtende relationer og fællesskaber.

De understøttende undervisningsopgaver skal understøtte samtlige folkeskolens mål indenfor de enkelte fag og emner, hvormed kun dele af de understøttende undervisningsopgaver kan lægges hos samme type af skole, kulturinstitutioner eller forening. Der vil således skulle sikres en variation i de understøttende undervisningsopgaver, som svarer til målene for folkeskolens formål og mål for forskellige fag og emner. Dette kan fx ske ved en generel introduktion til forskellige idrætsformer i indskolingen i samarbejde med lokale idrætsforeninger.

Skolens samarbejde med kulturlivet kan eksempelvis være med museer, kunsthaller, scenekunstinstitutioner, biblioteker og orkestre i lokalområdet, eventuelt ved at skolen kan anvende skoletjenesternes undervisningstilbud. Skoletjenesterne udvikler, tilrettelægger og gennemfører i samarbejde med kulturinstitutioner undervisningstilbud med det mål at udnytte den pædagogiske værdi, der er i kulturinstitutionernes særlige læringsrum. For så vidt angår folkeskolens samarbejde med kunst- og kulturskoler henvises til undervisningsinstitutioner, som tilbyder undervisning inden for kunsthallerne, men hvortil der ikke er tilknyttet en musikskole. Dette kan eksempelvis være billedskoler. For så vidt angår musik- og kulturskoler omfatter henvisningen til kunst- og kulturskoler den del af musik- og kulturskolevirksomheden, der ikke henhører til musikskolen.

Skolens samarbejde med folkeoplysnings-, idræts- og foreningslivet kan introducere eleverne til aktiviteter i lokalsamfundet ved gennemførelse af kortere eller længere kurser eller forløb inden for den enkelte forenings virke. Fx kunne en lokal idrætsforening afvikle et undervisningsforløb for udvalgte klassetrin inden for foreningens konkrete idrætsgren/-grene, eller ved at den lokalhistoriske forening deltager i forløb om lokalområdet i historietimerne.

Skolens samarbejde med lokalsamfundets fritids- og klubtilbud omhandler ligeledes elevernes fritidsliv, som i højere grad vil kunne inddrages i først og fremmest den understøttende undervisning. I fritids- og klubtilbud tilbydes der således en række aktiviteter fx i form af musik, idræt og forskellige former for håndværk, som vil kunne bidrage til opfyldelsen af målene for folkeskolens fag og emner.

Ligeledes skal kommunens folkeskoler efter den foreslåede bestemmelse indgå i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med kommunale og kommunalt støttede musikskoler og ungdomsskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for fag og obligatoriske emner.

Dermed skal folkeskolerne søge at indgå i samarbejder med ungdoms- og musikskoler. Samtidig forpligtes også de kommunale eller kommunalt støttede musik- og ungdomsskoler i den for dem gældende lovgivning til at søge at indgå i samarbejder med de lokale folkeskoler, hvorved der også her er tale om en gensidig forpligtelse til at samarbejde. Det fremgår således af lovforslagets § 3, nr. 1, hvorefter der foreslås en ny bestemmelse i § 3 b, stk. 3, i lov om musik, at de kommunale eller kommunalt støttede musikskoler forpligtes til at indgå i samarbejder med kommunens folkeskoler. Ligeledes fremgår det af lovforslagets § 2, nr. 1, hvorved der foreslås en ny bestemmelse i ungdomsskolelovens § 2, stk. 3, at de kommunale ungdomsskoler indgår i samarbejder med de lokale skoler.

For så vidt angår samarbejde mellem musikskoler og folkeskoler skal dette som udgangspunkt omhandle en tilrettelæggelse af undervisningen, musikskolernes medvirken i folkeskolens undervisning i musikfaget og musikfagets understøttelse af folkeskolens øvrige fag. Samarbejdet kan dog bestå i alle de tilbud, som musikskolen efter musiklovens § 3 a samt bekendtgørelse om musikskoler kapitel 1 om opgaver og formål, jf. bekendtgørelse nr. 673 af 14. maj 2013, som træder i kraft den 14. januar 2014, kan eller skal omfatte. Samarbejdet kan fx ske ved, at musikskolens undervisning, tilbud og lærerkræfter anvendes som inspiration og supplement til folkeskolens egen musikundervisning og herigennem støtter op om skolens mål for faget og obligatoriske emner. Der kan både være tale om tilbud, der henvender sig generelt til eleverne i folkeskolen, og tilbud, der henvender sig til mere specifikke elevgrupper. Endvidere kan der være tale om kortere eller længere forløb inden for folkeskolens musikfag. Derudover har samarbejdet om undervisningen til formål at sikre, at musikskolernes undervisning af eleverne fortsat kan gennemføres på trods af en forlænget skoledag.

Musik- og kulturskoler er kun omfattet af kravet om gensidigt samarbejde for så vidt angår deres musikskoleundervisning. Der stilles ikke krav om et gensidigt samarbejde i forbindelse med musik- og kulturskolernes undervisning i andre kunstfag, som tilbydes i regi af deres kulturskolevirksomhed. Denne undervisning er alene omfattet af folkeskolens forpligtelse til at søge at indgå samarbejde med kunst- og kulturskolerne.

Samarbejdet med ungdomsskoler kan bestå i alle de tilbud, som ungdomsskolen efter ungdomsskolelovens § 3 skal eller kan omfatte. Der kan således både være tale om tilbud, der henvender sig generelt til eleverne i folkeskolen, og tilbud, der henvender sig til mere specifikke elevgrupper. Samarbejdet kan omfatte kurser i form af kortere eller længere forløb inden for et fag eller et stofområde. Det bemærkes, at ungdomsskoleloven som udgangspunkt omfatter elever i aldersgruppen 14-18 år, hvorfor samarbejder med ungdomsskolen vil være mest oplagt i forhold til udskolingselever. Kommunalbestyrelsen kan dog efter ungdomsskolelovens § 2, stk. 2, beslutte, at også unge under 14 år kan optages i ungdomsskolen. Dette kunne eksempelvis være for skoletrætte elever, der gennem ungdomsskolens tilbud kan få skabt en bedre sammenhæng mellem skolen og deres egne interesser, ligesom ungdomsskolens medarbejdere kan indgå i forløb inden for deres særlige kompetencer. Det bemærkes endvidere, at samarbejde mellem folkeskole og ungdomsskole efter de foreslåede bestemmelser i folkeskolelovens § 22, stk. 7, og 33, stk. 8, jf. lovforslagets § 1, nr. 53 og 71, ikke er omfattet heraf, idet det for disse tilfælde er særskilt reguleret, at denne type af samarbejder kan etableres fra 7. klassetrin.

Med den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 4, 2. pkt., præciseres det, at kommunalbestyrelsen som led heri skal fastlægge mål og rammer for skolernes samarbejder med såvel kultur- og foreningslivet som for samarbejder med musik- og ungdomsskoler, og at skolebestyrelsen kan fastsætte principper herfor. Dette foreslås

ligeledes anført i folkeskolelovens § 40, stk. 2, nr. 6, og § 44, stk. 2, nr. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 77 og 88, om henholdsvis kommunalbestyrelsens og skolebestyrelsens opgaver.

Der opstilles ikke nærmere krav til kommunalbestyrelsens fastlæggelse af mål og rammer, idet samarbejder af den karakter, som den foreslåede bestemmelse omfatter, må antages at være meget afhængig af de lokale muligheder samt ønsker og behov.

Inden for de af kommunalbestyrelsen fastlagte mål og rammer og de af skolebestyrelsen fastsatte principper er det den enkelte skoles leder, der beslutter, under hvilke nærmere omstændigheder skolen skal indgå samarbejder eller partnerskaber. Denne beslutning træffes under hensyn til skolelederens ansvar for kvaliteten i undervisningen i henhold til folkeskolens formål, jf. folkeskolelovens § 2, stk. 2.

Tilsvarende er det ledelsen af andre skoler, som folkeskolen samarbejder med, der under de for dem fastsatte kompetenceforhold beslutter omfanget og omstændighederne omkring samarbejdet med folkeskolen, jf. lovforslagets § 2, nr. 1, og § 3. Samarbejdet skal udformes, så ungdoms- og musikskolerne fortsat kan opfylde de ansvarsforpligtelser, som gør sig gældende overfor disse elever.

Det bemærkes, at der med de foreslåede bestemmelser i § 33, stk. 8 og 9, jf. lovforslagets § 1, nr. 71, er givet adgang til yderligere samarbejde om enkeltelever mellem folkeskoler på den ene side og ungdomsskoler, musikskoler og idrætsforeninger på den anden, idet elever efter en konkret vurdering vil kunne opfylde deres undervisningspligt ved at følge forløb heri.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 5, kan skolens leder som led i de i den foreslåede § 3, stk. 4, nævnte samarbejder beslutte, at personer, der ikke er ansat ved kommunens skolevæsen, i begrænset omfang kan varetage undervisningsopgaver i folkeskolens fag og obligatoriske emner og i tiden til den understøttende undervisning. Det er en betingelse, at vedkommende har de relevante kvalifikationer til at varetage de pågældende undervisningsopgaver.

Skolelederens beslutning skal ligge inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte rammer, og de principper, som skolebestyrelsen evt. måtte have fastsat for samarbejdet. I forhold til andre end ansatte ved kommunens skolevæsen finder uddannelseskvalifikationskravene i folkeskolelovens kapitel 4 ikke anvendelse.

Det vil efter en konkret vurdering kunne være aktuelt at lade andre end ansatte ved kommunens skolevæsen varetage relevante undervisningsopgaver alene, hvis der gennemføres forløb med kulturlivet eller foreningslivet. Der vil ligeledes kunne være relevant at inddrage personale ved klubber og selvejende fritidshjem i undervisningsforløb på skolen. Det kan endvidere være relevant i tilfælde, hvor en skole ønsker at overlade svømmeundervisningen til undervisere, der er ansat i den lokale svømmehal/-klub.

Det påhviler dog fortsat skolens leder i alle tilfælde – og i særdeleshed for så vidt angår svømning – at sikre, at de fornødne sikkerhedskrav er opfyldt, og at den person, der varetager undervisningsopgaver, besidder tilstrækkelige kvalifikationer hertil. Hvis undervisningen er henlagt til faciliteter uden for skolen, påhviler det ligeledes skolelederen at sikre fornødent tilsyn med elevernes færden, jf. bekendtgørelse nr. 38 af 10. januar 1995 om tilsyn med folkeskolens elever i skoletiden samt Fælles Mål for faget idræt.

Skolelederen kan i denne situation opfylde sin forpligtelse bl.a. ved forudgående instruktion af den eller de personer, der skal varetage undervisningsopgaver, herunder særligt i forhold til opgaver, hvor der stilles særlige krav. Skolelederen kan endvidere stikprøvevis selv eller ved en stedfortræder være til stede, hvis der er tale om længerevarende forløb. Derudover kan det være hensigtsmæssigt med opfølgning og evaluering af helt eller delvist gennemførte forløb – både i forhold til undervisere og elever.

Med den foreslåede bestemmelse gives der alene adgang til at overlade faktisk forvaltningsvirksomhed til fx en forening i forbindelse med samarbejderne. Det betyder, at skolelederen ikke kan delegerede adgangen til at træffe afgørelser, fx vedrørende de enkelte elevers opfyldelse af undervisningspligten til personer, der ikke er ansat ved kommunens skolevæsen. Personer, der ikke er ansat ved skolevæsenet kan således alene træffe foranstaltninger i forhold til eleverne, som er nødvendige af hensyn til tilsynet med eleverne.

Nr. 71 (konsekvensrettelser er foretaget som følge af vedtaget ændringsforslag d. 10-12-2013)

71. I § 33 indsættes som *stk. 8* og *9*:

»Stk. 8. Efter anmodning fra forældrene, jf. § 54, kan skolens leder tillade, at en elev på 7.-9. klassetrin delvist opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i undervisning i fag inden for folkeskolens fagrække i den kommunale ungdomsskole.

Stk. 9. Efter anmodning fra forældrene, jf. § 54, kan skolens leder tillade, at en elev i begrænset omfang opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i undervisning i en kommunal eller statsligt støttet musikskole eller ved eliteidrætsudøvelse i en idrætsforening.«

Specielle bemærkninger til nr. 71:

Efter den foreslåede bestemmelse i § 33, stk. 8, kan skolens leder efter anmodning fra forældrene, jf. folkeskolelovens § 54, tillade, at en elev på 7.-9. klassetrin delvist opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i undervisning i fag inden for folkeskolens fagrække i den kommunale ungdomsskole.

Bestemmelsen åbner mulighed for, at en elev i udskolingen kan følge undervisningen i folkeskolens fagrække, jf. folkeskolelovens § 5, i en kortere periode eller inden for bestemte fag eller stofområder over en længere periode i ungdomsskolen.

Den pågældende folkeskoles leder har fortsat ansvaret for undervisningens kvalitet, organisering og tilrettelæggelse under ansvar for kommunalbestyrelsen og skolebestyrelsen, jf. folkeskolelovens § 2, stk. 2. Skolelederen har ligeledes fortsat ansvaret for, at elever, som opfylder deres undervisningspligt i ungdomsskolen i medfør af den foreslåede bestemmelse, har fornødent udbytte af undervisningen, herunder tilegner sig kundskaber og færdigheder i fag og emner set i forhold til trin- og slutmål herfor, jf. folkeskolelovens § 13, stk. 2.

Tilladelse til, at en elev opfylder sin undervisningspligt uden for skolen gives på baggrund af en anmodning fra forældrene, jf. folkeskolelovens § 54, hvorefter det er forældremyndighedsindehaveren, der har denne rettighed.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 33, stk. 9, kan skolens leder efter anmodning fra forældrene, jf. folkeskolelovens § 54, tillade, at en elev i begrænset omfang opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i undervisning i musikskole eller ved eliteidrætsudøvelse i en idrætsforening. Med betegnelsen kommunal musikskole henvises til den musikskole i kommunen, som kommunalbestyrelsen i henhold til musiklovens § 3, stk. 3, er forpligtet til at drive enten som en kommunal institution eller en selvejende institution med kommunalt tilskud.

Derudover omfatter bestemmelsen statsligt støttede musikskoler. Staten yder refusion af udgifter til kommunale musikskoler, hvilket allerede er omfattet af forslaget. Derudover ydes der statsstøtte til én musikskole via Statens Kunstråd (fra 1. januar 2014 Statens Kunstfond), nemlig Det Danske Suzuki Institut. Institutet er anerkendt for sit arbejde og er søgt fra et større opland. Det betyder, at elever i folkeskolen i begrænset omfang vil kunne opfylde deres undervisningspligt ved deltagelse i musikundervisning ved Det Danske Suzuki Institut. Bestemmelsen vil dog også i fremtiden kunne omfatte andre musikskoler, hvis de måtte opnå statsligt tilskud.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 71.

Som følge af den foreslåede længere skoledag begrænses elevernes fritid og dermed den tid, som eleverne har til at dyrke deres fritidsaktiviteter. Dette kan være vanskeligt i forhold til undervisning på den lokale musikskole, som i dag typisk begynder deres undervisning allerede umiddelbart efter den skoletid, som er gældende i dag. Ligeledes kan det være et problem for elever, der udøver idræt på eliteniveau, eftersom dette kræver så meget træning, at det kan blive vanskeligt at nå uden for den længere skoledag. Da regeringen ønsker en vekselvirkning mellem skole og forenings- og kulturliv, og da regeringen ikke har til hensigt at afholde eleverne fra hverken musikundervisning eller eliteidræt, gives der med forslaget mulighed for fleksibilitet mellem undervisningen på skolen og aktiviteter uden for skolen for disse gruppers vedkommende ved, at de kan få fri fra skolens undervisning til at dyrke deres fritidsaktiviteter.

Tilladelse til, at en elev opfylder sin undervisningspligt på musikskolen eller i idrætsforeningen, gives på baggrund af en anmodning fra forældrene, jf. folkeskolelovens § 54, hvorefter det er forældremyndighedsindehaveren, der har denne rettighed.

Eleverne og deres forældre vil som hidtil selv skulle betale for aktiviteter på musikskolen eller i idrætsforeningen, uanset at de er omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Fritagelse gives af skolelederen til de elever, som måtte ønske det, i det omfang det er muligt i forhold til planlægningen af den længere skoledag. Det vil mest oplagt kunne finde sted i valgfagstimer, eller – hvis eleven vurderes rent fagligt at kunne leve op til sine læringsmål m.v. – i den tid, der er afsat til understøttende undervisning. Det er således skolelederen, der vurderer, om det er fagligt forsvarligt, at en elev i begrænset omfang ikke deltager i den almindelige undervisning, og i forhold til hvilke dele af skoledagen det i givet fald mest hensigtsmæssigt kan finde sted.

Det fremgår af forslaget, at fritagelsen alene kan gives i begrænset omfang. Dermed menes tidsmæssigt begrænset omfang for den enkelte elev. Denne begrænsning hænger sammen med skolelederens vurdering af, hvad der er fagligt forsvarligt i forhold til den pågældende elev. Det kan således ikke angives præcis, hvor grænsen går, da det afhænger af en konkret vurdering. Det vil dog i udgangspunktet typisk dreje sig om en enkelt lektion om ugen til musikskoleundervisning og 2-4 lektioner om ugen til eliteidrætsudøvelse, svarende til antallet af timer, der typisk tilgår til valgfag.

Beslutningen om, hvorvidt en elev kan opfylde sin undervisningspligt ved udøvelse af eliteidræt uden for skolen, skal træffes på baggrund af en vurdering af elevernes sportslige niveau, jf. i den sammenhæng også det anførte om oprettelse af eliteidrætsklasser under bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 25, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 61.

Der stilles ikke særskilte krav til de foreninger m.v., som tilbyder aktiviteter, som kan fritage fra skolens undervisning, ud over de krav, der i forvejen stilles til disse foreningers virksomhed. Derudover foregår aktiviteterne under forældrenes ansvar.

Skolebestyrelsen fastsætter efter den foreslåede bestemmelse i § 44, stk. 2, nr. 2, principper for adgangen til at opfylde undervisningspligten ved deltagelse i undervisning i en kommunal musikskole eller ved eliteidrætsudøvelse i en sportsforening, jf. lovforslagets § 1, nr. 89.

§ 2

I lov om ungdomsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 997 af 8. oktober 2004, som ændret ved § 3 i lov nr. 577 af 9. juni 2006, § 8 i lov nr. 208 af 31. marts 2008, § 3 i lov nr. 479 af 23. maj 2011 og § 5 i lov nr. 565 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

Nr. 1:

1. I § 2 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Ungdomsskolen indgår i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med kommunens folkeskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af såvel ungdomsskolens som folkeskolens formål og folkeskolens mål for fag og obligatoriske emner. Mål og rammer for samarbejderne skal indgå i kommunalbestyrelsens plan for kommunens ungdomsskolevirksomhed, jf. § 4.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

Specielle bemærkninger til § 2, nr. 1:

Efter den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 3, 1. pkt., indgår ungdomsskolen i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med kommunens folkeskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af såvel ungdomsskolens som folkeskolens formål og folkeskolens mål for fag og obligatoriske emner.

Med bestemmelsen forpligtes ungdomsskolerne til at søge at indgå i samarbejder med folkeskolen om folkeskolens mål for fag og emner.

Den foreslåede bestemmelse modsvarer den foreslåede bestemmelse i folkeskolelovens § 3, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, hvorved folkeskolen forpligtes til at søge samarbejde med bl.a. ungdomsskolen. Ungdomsskolelovens formål er dog tilføjet bestemmelsen i ungdomsskoleloven.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 3, 2. pkt., skal mål og rammer for samarbejderne indgå i kommunalbestyrelsens plan for kommunens ungdomsskolevirksomhed, jf. ungdomsskolelovens § 4.

Herved præciseres det, at denne del af ungdomsskolens virksomhed indgår i kommunalbestyrelsens plan for ungdomsskolen, som også danner grundlag for ungdomsskolebestyrelsens fastlæggelse af ungdomsskolens indhold og omfang, jf. ungdomsskolelovens § 8, stk. 1.

Inden for de af kommunalbestyrelsen og ungdomsskolebestyrelsen fastsatte rammer, jf. ungdomsskolelovens §§ 4 og 8, stk. 1, er det den enkelte ungdomsskoles leder, der beslutter, med hvilke folkeskoler og under hvilke nærmere omstændigheder ungdomsskolen skal indgå samarbejder eller partnerskaber med kommunens folkeskoler. Denne beslutning træffes under hensyn til ungdomsskoleinspektørens administrative og pædagogiske ansvar for ungdomsskolens virksomhed, jf. ungdomsskolelovens § 10, stk. 2.

Samarbejdet mellem folkeskoler og ungdomsskoler kan bestå i alle de tilbud, som ungdomsskolen efter ungdomsskolelovens § 3 skal eller kan omfatte. Der kan således både være tale om tilbud, der henvender sig generelt til eleverne i folkeskolen, og tilbud, der henvender sig til mere specifikke elevgrupper. Endvidere kan der være tale om kortere eller længere varende forløb inden for et fag eller stofområde.

§ 3

I lov om musik, jf. lovbekendtgørelse nr. 184 af 3. januar 2008, som ændret ved § 21 i lov nr. 1531 af 21. december 2010 og § 15 i lov nr. 458 af 8. maj 2013, foretages følgende ændring:

Nr. 1:

1. § 3 b affattes således:

»§ 3 b. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at drive en musikskole enten som en kommunal institution eller som selvejende institution med kommunalt tilskud.

Stk. 2. Kulturministeren kan fravige bestemmelsen i stk. 1, hvis kommunalbestyrelsen indgår en aftale om et undervisningstilbud for kommunens borgere med en nabokommune. En fravigelse af stk. 1 vil ske efter en konkret vurdering og skal være betinget af kommunens befolkningsmæssige grundlag.

Stk. 3. Kommunale og kommunalt støttede musikskoler skal indgå i samarbejder, herunder partnerskaber, med kommunens folkeskoler, der kan bidrage til at opfylde såvel musikskolens som folkeskolens formål og folkeskolens mål for fag og obligatoriske emner, herunder faget musik.

Stk. 4. Kulturministeren kan i forbindelse med indgåelse af kulturaftaler med kommuner m.v. fravige bestemmelsen i stk. 1, således at flere kommuner sammen kan drive en musikskole.«

Bemærkninger til ændringsforslag i forbindelse med betænkning afgivet 10. december 2013

Ændringsforslaget er lovteknisk begrundet og medfører ingen indholdsmæssige ændringer i forhold til lovforslaget. Med den ved lovforslagets § 3, nr. 1, foreslåede bestemmelse er der ikke taget højde for de ændringer i musiklovens § 3 b, som følger af § 15, nr. 8, i lov nr. 458 af 15. maj 2013, hvorfor der er behov for at korrigere lovforslaget i overensstemmelse hermed.

Med ændringsforslaget foreslås en nyaffattelse af musiklovens § 3 b. Bestemmelsen indeholder ingen indholdsmæssige ændringer i forhold til den ved lovforslagets § 3, nr. 1, og de ved § 15, nr. 8, i lov nr. 458 af 15. maj 2013 affattede bestemmelser.

Den foreslåede bestemmelse i § 3 b, stk. 3, er således uændret i forhold til den ved lovforslagets § 3, nr. 1, foreslåede bestemmelse i § 3 b, stk. 3, hvorfor der henvises til bemærkningerne hertil.

De foreslåede bestemmelser i § 3 b, stk. 1, 2 og 4, er uændrede videreførelser af de gældende bestemmelser i musiklovens § 3 b, stk. 3, 4 og 5. Der henvises til bemærkningerne til lovforslag nr. L 51 af 24. februar 2005, jf. Folketingstidende, Tillæg A, s. 2576, som vedtaget ved lov nr. 561 af 24. juni 2005, hvorved de pågældende bestemmelser blev indført.

Specielle bemærkninger til § 3 nr. 1:

Efter den foreslåede bestemmelse i § 3 b, stk. 3, skal kommunale og kommunalt støttede musikskoler, indgå i samarbejder, herunder partnerskaber, med kommunens folkeskoler, der kan bidrage til at opfylde såvel musikskolens som folkeskolens formål og folkeskolens mål for fag og obligatoriske emner, herunder musik.

Bestemmelsen foreslås indført i musikloven, så kravet om, at såvel folkeskolen som musikskolen skal søge at opnå forpligtende samarbejder mellem de to skoler afspejles i folkeskolelov såvel som musiklov. Bestemmelsen svarer – for så vidt angår samarbejde mellem musikskole og folkeskole – til den foreslåede bestem-

melse i folkeskolelovens § 3, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, dog således at musiklovens formål er tilføjet bestemmelsen i musikloven.

Kravet om gensidigt samarbejde gælder kun for musikskolernes musikskoleundervisning. Der stilles således ikke krav om et gensidigt samarbejde i forbindelse med musik- og kulturskolernes undervisning i andre kunstfag, som tilbydes i regi af deres kulturskolevirksomhed. Denne undervisning er alene omfattet af folkeskolens forpligtelse til at søge at indgå samarbejde med kunst- og kulturskolerne.

Samarbejde mellem musikskoler og folkeskoler skal som udgangspunkt omhandle en tilrettelæggelse af undervisningen, musikskolernes medvirken i folkeskolens undervisning i musikfaget og musikfagets understøttelse af folkeskolens øvrige fag. Samarbejdet kan dog indeholdes i alle de tilbud, som musikskolen efter musiklovens § 3 a samt kapitel 1 i bekendtgørelse om musikskoler om opgaver og formål, jf. bekendtgørelse nr. 673 af 14. maj 2013, som træder i kraft den 14. januar 2014, kan eller skal omfatte.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er for det første at skabe mulighed for, at musikskolerne kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens mål for musikfaget. Dette kan fx ske ved, at musikskolens undervisningstilbud og lærerkræfter anvendes som inspiration og supplement til folkeskolens egen musikundervisning og herigennem støtter op om folkeskolens mål for fag og obligatoriske emner. Der kan både være tale om tilbud, der henvender sig generelt til eleverne i folkeskolen, og tilbud, der henvender sig til mere specifikke elevgrupper. Endvidere kan der være tale om ganske korte eller længerevarende forløb inden for folkeskolens musikfag.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er for det andet at sikre, at både musikskolens og folkeskolens undervisning af eleverne kan gennemføres. Med indførelsen af den forlængede skoledag er der behov for, at folkeskole og musikskole samarbejder om elevernes fortsatte mulighed for at modtage musikskoleundervisning, herunder drøfter skemaer, lokaler og andre praktiske forhold i den sammenhæng.

Det er op til den enkelte musikskoles leder, inden for de af kommunalbestyrelsen eller musikskolebestyrelsen fastsatte vedtægter, jf. bekendtgørelse om musikskoler § 3, stk. 1 og 2, at beslutte omfanget og under hvilke nærmere omstændigheder musikskolen skal indgå samarbejder med kommunens folkeskoler. Denne beslutning træffes under hensyn til musikskolelederens administrative og pædagogiske ansvar i forhold til musikskolens virksomhed, jf. lov om musik § 3 a og bekendtgørelse om musikskoler §§ 1 og 2.

Tilsvarende er det den enkelte folkeskoles leder, der inden for de af kommunalbestyrelsen og skolebestyrelsen fastsatte rammer beslutter, under hvilke nærmere omstændigheder og i hvilket omfang folkeskoleskolen skal indgå samarbejder med musikskolen. Denne beslutning træffes under hensyn til skolelederens ansvar for kvaliteten i undervisningen i henhold til folkeskolens formål, jf. folkeskolelovens § 2, stk. 2.

Det bemærkes, at der med lovforslagets § 1, nr. 71, foreslås en ny bestemmelse i folkeskolelovens § 33, stk. 9, hvorefter folkeskolens leder efter anmodning fra forældrene kan tillade, at en elev i begrænset omfang opfylder sin undervisningspligt i den kommunale musikskole.

Den foreslåede bestemmelse i folkeskolelovens § 33, stk. 9, foreslås indført, fordi der med indførelsen af den længere skoledag som nævnt også er behov for, at folkeskoler og musikskoler samarbejder om elevernes fortsatte mulighed for at modtage musikskoleundervisning. Det er dog i disse tilfælde folkeskolelederen, der konkret vurderer, om det er fagligt forsvarligt, at en elev i begrænset omfang ikke deltager i den almindelige undervisning, og i forhold til hvilke dele af skoledagen det i givet fald mest hensigtsmæssigt kan finde sted, jf. folkeskolelovens § 45, stk. 1 og 2.

For så vidt angår den gældende refusionsordning på musikskoleområdet og afgrænsningen af refusionsmulighederne i relation til musikskolernes deltagelse i folkeskolens undervisningsaktiviteter bemærkes, at der vil blive fastsat nærmere regler herom i bekendtgørelsen om musikskoler, som udstedes i henhold til lov om musik § 3 a, stk. 4.